

**Projekt transformace Českomoravské záruční
a rozvojové banky, a. s.
na národní rozvojovou banku České republiky**

Úvod

Dne 26. 11. 2014 Evropská Komise (dále také „Komise“) zahájila svůj investiční plán pro Evropu. Na jeho základě koordinovaně a komplexně usiluje o mobilizaci nejméně 500 miliard EUR veřejných a soukromých investic do reálné ekonomiky během pěti let (2015-20)¹. Pro posílení jeho dopadu na investice, růst a zaměstnanost považuje Komise za účelné, aby se účinně zapojily i tzv. národní podpůrné banky, protože mají konkrétní odborné znalosti, znalosti místních poměrů, podnikatelského a investorského prostředí, jakož i vnitrostátních politik a strategií. Členským státům, které dosud národní podpůrnou banku nemají, doporučuje Komise zvážit její zřízení. Shrnutí poznatků z fungování národních rozvojových bank v zemích EU je uvedeno v příloze č. 1.

Dalších nejméně 44 miliard EUR veřejných a soukromých investic bude mobilizováno rozšířením EFSI na rozvojové země v rámci vnějšího investičního plánu EU, tzv. EFSD, s významným potenciálem pro zapojení českých subjektů a propojením s cíli české zahraniční a bezpečnostní politiky. I zde platí podmínka zapojení prostřednictvím akreditované finanční rozvojové instituce, která v ČR nebyla ustavena, což snižuje konkurenceschopnost českých subjektů a čerpání finančních prostředků ze zdrojů, do kterých ČR každoročně přispívá.

Vláda České republiky na danou situaci reagovala přijetím usnesení č. 919 ze dne 17. 10. 2016, o aktivizaci Českomoravské záruční a rozvojové banky, a.s. jako národní rozvojové banky, ve kterém uložila ministru průmyslu a obchodu ve spolupráci s 1. místopředsedou vlády pro ekonomiku a ministrem financí, ministryní pro místní rozvoj a místopředsedou vlády pro vědu, výzkum a inovace zajistit zpracování projektu transformace Českomoravské záruční a rozvojové banky, a.s. (dále také „ČMZRB“) na národní rozvojovou banku (dále také „NRB“) a předložit jej vládě ke schválení do 30. 6. 2017.

I. Návrh celkového konceptu zasazení a fungování NRB v ekonomice

NRB bude specializovanou bankou/finanční institucí, přičemž v rámci přípravy návrhu zákona o NRB bude řešena otázka obezřetnostního dohledu ze strany České národní banky nebo jiné nezávislé autority ve vazbě na požadavky předpisů EU² - CRD IV/CRR a národní právní předpisy.

- Jediným vlastníkem NRB bude Česká republika, přičemž kromě formy akciové společnosti bude analyzována možnost i jiné právní formy, jako je například fond či agentura (organizační složka státu).
- Posláním NRB bude napomáhat prostřednictvím finančních nástrojů využívajících veřejné prostředky rozvoji národní ekonomiky a dosahování cílů hospodářské politiky vlády České republiky, regionů a EU.

¹Návrh na prodloužení fungování EFSI do roku 2020 zatím ještě nebyl schválen (probíhá jednání mezi Radou, Evropskou komisí a Evropským parlamentem). Aktuálně je fungování EFSI schváleno do roku 2018 s cílem mobilizovat nejméně 315 miliard euro)

²Směrnice CRD IV (Capital Requirements Directive), neboli směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU ze dne 26. června 2013 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a investičními podniky a směrnice CRR (Capital Requirements Regulation), neboli nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012.

- Předpokládá se, že posláním NRB bude rovněž napomáhat prostřednictvím finančních nástrojů ČR, EU a mezinárodních institucí zapojování českých subjektů a řešení v rozvojových zemích.
- NRB bude působit jako národní podpůrná banka ve smyslu vymezení tohoto pojmu příslušným dokumentem EU³, tj. jako právnická osoba, která se zabývá finančními činnostmi na profesionálním základě a kterou členský stát nebo subjekt členského státu na ústřední, regionální nebo místní úrovni pověřil prováděním rozvojových nebo podpůrných činností.⁴ NRB by měla splnit podmínky pro získání a udržení statutu „special credit institution“, tj. bude poskytovat svoje produkty v oblastech a za podmínek vycházejících z pověření státu ve formě smluv, rámcových dlouhodobých strategií NRB či plánů NRB schválených jejím vlastníkem a v rámci přímo řízených programů EU.
- Pro účely statistického vykazování bude jednáno o zařazení celé, nebo relevantní části závazků NRB do sektoru finančních institucí⁵.
- NRB bude moci získávat zakázky bez zadávacího řízení od veřejných zadavatelů v režimu:
 - § 11 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (in-house, vertikální spolupráce s ministerstvy společně vykonávajícími práva jediného akcionáře České republiky v působnosti valné hromady NRB), nebo
 - § 12 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (horizontální spolupráce s veřejnými zadavateli, s nimiž nebude možná spolupráce v režimu in-house).

Pokud bude schválena připravovaná změna Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013, tj. novela článku 38 odst. 4, budou moci využít veřejní zadavatelé vůči NRB i tento režim, tj. přímé zadání zakázky („direct award of contract“).
- NRB bude postupně rozšiřovat okruh svého působení v návaznosti na zvyšování podílu podpor poskytovaných produkty finančních nástrojů. V počáteční fázi půjde především o podporu vzniku a rozvoje MSP, podporu komercializace výsledků vědy a výzkumu, podporu úspor energie a podporu sociálního podnikání. NRB bude vytvářet a podporovat synergické efekty s aktivitami ostatních subjektů, např. státních fondů.
- NRB bude vedle segmentu MSP podporovat projekty municipalit, regionů, jejich příspěvkových organizací nebo subjektů, kde majetkově vstupuje jak veřejný tak soukromý sektor, sociální podnikatelé a v neposlední řadě to budou projekty veřejných institucí typu vysokých škol, vědeckovýzkumných institucí.
- NRB bude doplňovat produkty finančního sektoru a navazovat na ně, a to ve všech fázích ekonomického cyklu způsobem a s načasováním, které by vhodně doplňovaly či posilovaly anticyklické působení nástrojů měnové politiky a hospodářské politiky státu. NRB jako správce finančního nástroje bude vstupovat do přímých smluvních vztahů s příjemci podpory, jako správce fondu fondů bude využívat finanční zprostředkovatele spravující jednotlivé finanční nástroje. Hlavními produkty budou úvěry a záruky v kombinaci s finančními příspěvky, případně přímé či nepřímé kapitálové investice.
- NRB bude:
 - jednat způsobem, který bude kompatibilní a nikoli konkurenční vůči soukromým komerčním bankám,

³ COM (2015) 361 final, Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě Společně k zaměstnanosti a růstu: Úloha národních podpůrných bank při podpoře investičního plánu pro Evropu

⁴ Viz čl. 2 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1017 ze dne 25. června 2015 o Evropském fondu pro strategické investice, Evropském centru pro investiční poradenství a Evropském portálu investičních projektů a o změně nařízení (EU) č. 1291/2013 a (EU) č. 1316/2013 – Evropský fond pro strategické investice.

⁵ Pokud Eurostat uzná, že jsou naplněny podmínky NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 549/2013 ze dne 21. května 2013 o Evropském systému národních a regionálních účtů v Evropské unii (Úřední věstník ze dne 26.6. 2013, L 174, str. 1- 727

- podporovat podnikovou sféru i finanční sektor v případech tržního selhání a/nebo suboptimálních investičních situací,
 - s komerčními bankami spolupracovat na bázi plné transparentnosti, rovného přístupu a zacházení.
- Finanční nástroje ve správě NRB budou vytvářeny jako zvláštní výdaj státního rozpočtu. NRB o nich bude účtovat jako o cizím zdroji (vkladu), ústřední orgán státní správy jako o pohledávce za NRB (obdobně bude řešeno i v případě kraje či obce). NRB povede účty, na kterých budou vedeny prostředky vložené do finančního nástroje. Pravidla nakládání s prostředky vloženými do finančního nástroje bude stanovovat dohoda o financování (zásadní ilustrativní charakteristika použití v oblasti úvěrů a záruk je uvedena v příloze č. 2).
 - NRB nebude kalkulovat do požadavků na výši odměny za služby poskytované zadavatelům programů zisk z předmětné transakce. Zisk vytvářený z hospodaření NRB bude používán pro posilování jejího kapitálu či spolufinancování produktů NRB.
 - Zdroje na krytí úvěrového rizika poskytovaných produktů budou zabezpečeny především příspěvkem zadavatele programů (vytvářením účtů krytí rizik nebo v rámci zdrojové spoluúčasti na poskytovaných úvěrech- first-loss piece).
 - Výnosy obchodů musí u objemově významných produktů v plné výši uhradit předpokládané a zdůvodněné (např. nákladovou analýzou) provozní náklady spojené s obchodem.
 - NRB si zachová stávající pobočkovou síť ČMZRB a podle potřeby ji bude regulovat.
 - V budoucnu se předpokládá rovněž zapojení NRB do nové iniciativy EK týkající se vnějšího investičního plánu a s ním související vytvoření Evropského fondu pro udržitelný rozvoj (EFSD), který bude přispívat k podpoře českých subjektů na zahraničních trzích.
 - NRB bude spolupracovat se státními fondy, zejména bude využívat jejich odbornou kapacitu při poskytování specializované poradenské činnosti příjemcům podpory. Vznik NRB nenaruší fungování a možnost využití již spuštěných finančních nástrojů jednotlivých resortů.
 - Způsob spolupráce se státními fondy bude dán na základě zadavatele programu podpory, tedy příslušného řídicího orgánu, který je zodpovědný za efektivní vynakládání a správu veřejných prostředků.
 - Vznik NRB nevytvoří povinnost řídicích orgánů svěřovat prováděcí úkoly dle čl. 38 odst. 4 písm. b) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 pouze NRB.
 - Finanční podpora ekologických opatření v oblasti zejména energetických úspor, vodohospodářské infrastruktury, odpadového hospodářství a v dalších oblastech, bude i nadále v souladu se Státní politikou životního prostředí a platnou legislativou v kompetenci MŽP.
 - NRB se v budoucnu může rovněž zapojit do aktivit spojených s Evropským obranným fondem, a to jak v okně výzkumu, tak v okně schopností.

II. Zaměření činnosti - okruhy podporovaných projektů

NRB bude připravena implementovat všechny typy produktů, které pomohou cílovým skupinám identifikovaným vládními, regionálními a místními strategiemi zlepšit přístup k financování. Konkrétní okruhy podporovaných projektů pak musí vždy určit na základě provedené analýzy odpovědné orgány ve svých strategických dokumentech, jako je např. Národní investiční strategie, nebo jiný dokument strategické povahy schválený vládou, resortem, krajem, městem či obcí, případně se může jednat o aktivity rámcových dlouhodobých strategií NRB či plánů NRB schválených akcionářem.

Je velice vhodné, aby NRB byla zapojena jako partner do přípravy těchto strategických dokumentů nebo aby sama mohla přicházet za odpovědnými orgány s návrhy okruhů podporovaných projektů na základě svých zkušeností, konzultací v rámci finančního trhu a se zástupci cílových skupin.

Okruhy podporovaných projektů lze rozdělit např. podle cílových skupin. Z hlediska typu příjemců podpory (cílových skupin) se NRB bude zaměřovat zejména na:

- projekty malých a středních podniků a podniků se střední kapitalizací, v odůvodněných případech též velkých podniků,
- projekty regionální a místní samosprávy,
- projekty ústředních orgánů státní správy,
- projekty státních podniků,
- projekty jednotlivců – fyzických osob.

Malé a střední podniky tvoří páteř současného produktového portfolia ČMZRBa bude tomu tak i po její transformaci. Z hlediska typu podporovaných projektů by mělo jít jak obecně o investiční projekty, tak specificky o podporu projektů výzkumu, vývoje a inovací nebo úspor energie.

Do budoucna by bylo vhodné v této oblasti více otevřít možnosti v provozním financování. Např. podniky, které jsou v pozici subdodavatelů velkých firem, pociťují primárně velký tlak na objem zásob a zároveň jim platební podmínky neumožňují tyto zásoby průběžně držet z vlastních zdrojů, s čímž sekundárně souvisí potřeba záruk na provozní financování obecně z důvodu zajištění dostatečného cash flow ke krytí veškerých provozních nákladů vč. mezd.

Stejně tak je možné rozšířit stávající podporu záruk za účast MSP v zadávacích řízeních a tím podnítit hospodářskou soutěž. Podle zjištění MPO totiž České republice patří v EU poslední místo z hlediska podílu MSP na realizaci veřejných zakázek.

Dále bude vhodné rozšířit portfolio podporovaných projektů NRB též na projekty zemědělských podnikatelů ve spolupráci s MZe a PGRLF.

Zejména technologické firmy pak k financování svých projektů využívají též rizikový kapitál investovaný ve formě investic do vlastního kapitálu nebo mezzaninového financování. V této oblasti bude NRB připravena realizovat podporu v podobě fondu fondů rizikového kapitálu nebo též růstového kapitálu jako vhodný komplement k přímým koinvesticím Národního inovačního fondu. ČMZRB aktuálně v této oblasti spolupracuje s MPO a EIF v projektu Středoevropský fond fondů. V rámci budování kapacit bude vhodné, aby se ČMZRB zapojila do aktuálního secondment programu MPO a EIF.

NRB bude připravena zpřístupnit vhodným způsobem financování též pro některé specifické typy malých a středních podnikatelů, jakými jsou bytová družstva, společenství vlastníků bytových jednotek nebo sociální podnikatelé. V případě bytových družstev jde zejména o zpřístupnění financování na úspory energie, v případě sociálních podnikatelů o mikroúvěry. V obou případech lze realizovat podporu jak ve formě přímých úvěrů/úvěrových linek finančním institucím, tak záruk.

Zadavateli produktů v oblasti MSP a podniků se střední kapitalizací mohou být zejména ústřední orgány státní správy, ale též státní fondy nebo kraje.

Regionální a místní samospráva realizuje investiční projekty zejména v těchto oblastech:

- dopravní infrastruktura,
- vodohospodářská infrastruktura,
- odpadová infrastruktura,
- vzdělávací infrastruktura,

- investice v oblasti ochrany životního prostředí a energetické účinnosti.

V případě dopravní infrastruktury může jít o výstavbu, ale i rekonstrukce silnic či obchvatů. V oblasti vodohospodářství např. o rekonstrukci vodovodních a kanalizačních přivaděčů a řadů, vodních nádrží, čistíren odpadních vod, protipovodňových opatření, opatření proti vysoušení krajiny atd. Ve všech těchto případech „velké“ infrastruktury může NRB zajistit jako finanční manažer kompletní projektové financování za účasti zdrojů EU, veřejných rozpočtů i soukromých zdrojů. NRB tak může pomoci zejména oproti současnému stavu výrazně zrychlit realizaci těchto projektů. V případě potřeby lze tyto projekty realizovat i formou PPP projektů.

V oblastech vzdělávací infrastruktury a energetické účinnosti může jít zejména o projekty výstavby nebo rekonstrukce budov. Tyto rozsahem menší projekty lze realizovat na portfoliovém principu a zajistit např. jejich přímé financování, případně společně se soukromými zdroji nebo poskytovat záruky za úvěry – např. v kombinaci s finančními příspěvky na dovybavení rekonstruovaných budov apod.

Kromě investičních projektů mohou orgány regionální a místní samosprávy realizovat též projekty např. podpory činnosti neziskových organizací, kde v některých případech může jít o činnosti spojené s existencí cash flow, a tím pádem je zde opět možné uvažovat o zvyhodněných úvěrech nebo zárukách.

Zvláštní oblast představuje řešení tzv. brownfields lokalit, které mohou mít jak soukromého, tak veřejnoprávního vlastníka. NRB může pomoci vhodnou strukturací financování dosáhnout toho, že dojde k rozložení nákladů na odstranění budov a případných ekologických škod a tím i k zatraktivnění těchto lokalit pro nové investory. Lze uvažovat též o spojení s financováním rozvoje související dopravní infrastruktury.

Ústřední orgány státní správy mohou v případech, kdy to pravidla jejich hospodaření budou dovolovat, realizovat např. projekty energetické účinnosti, jejichž financování lze urychlit použitím úvěrových finančních nástrojů a též zlevnit při vygenerování dostatečného portfolia, včetně případného zapojení financování EPC projektů.

Státní podniky realizují jak již několikrát zmíněné projekty energetické účinnosti, tak řadu dalších investičních projektů dle svého zaměření – např. se může jednat o rozvoj a modernizaci železniční sítě, likvidaci ekologických škod atd., kde může NRB opět pomoci strukturovat projektové financování.

V případě **fyzických osob** může jít např. o projekty v sociální oblasti – podpora sebezaměstňování nebo podporu bydlení. Z hlediska typů produktů může jít např. o mikropůjčky nebo schémata záruk za mikropůjčky a úvěry, přičemž nastavení jejich podmínek bude mezi jiným brát do úvahy i vládní iniciativu týkající se zvyšování finanční gramotnosti.

Investiční plán pro Evropu představuje velmi významnou příležitost pro rozvojové banky. Je však projektem časově omezeným, podléhajícím politickým rozhodnutím. NRB v České republice by měla být vytvářena tak, aby byla schopna se do aktivit podobného typu zapojovat. Aktivity typu EFSI mohou představovat strategickou příležitost pro NRB do budoucna, kdy dojde ke snížení prostředků ESIF pro Českou republiku.

Zásadní výhodou zapojení NRB do EFSI je její tržní neutralita oproti účasti komerčních bank. Na rozdíl od nich je NRB schopna flexibilně spolupracovat se všemi subjekty napříč finančním trhem.

Hlavním přínosem EFSI je celkové snížení finančních nákladů pro realizátory projektů v důsledku účasti EFSI na krytí úvěrového rizika. Zapojení NRB do využívání tohoto nástroje nyní, či v budoucnu do využívání obdobných nástrojů, závisí zejména na dvou hlavních faktorech, jejichž tvorbu musí zajistit stát, neboli na schopnosti České republiky:

- zajistit národní spolufinancování;

- předložit projekty v rámci IIW, které by bylo možné s podporou EFSI financovat a zapojit NRB do jejich financování. V této souvislosti bude pro nejbližší léta zásadní Národní investiční strategie - investiční plán České republiky, na kterou může NRB reagovat.

III. Finanční nástroje a finanční produkty NRB

NRB bude podle potřeby poskytovat podporu ve dvou základních modelech:

1. V přímém kontaktu s konečnými příjemci

Pro tyto účely bude NRB využívat již existující vlastní pobočkovou síť. Základními typy produktů budou:

- Zvýhodněné záruky za úvěry (individuální či portfoliové).
- Zvýhodněné úvěry, včetně podřízených.
- Finanční příspěvky spojené se zárukami či úvěry.

Tento model bude využíván především v případech, kdy rozsah prostředků či jiná omezení pro jednotlivé aktivity nebudou dovolovat či vyžadovat ekonomicky smysluplné zapojení finančních zprostředkovatelů (banky, leasingové společnosti, fondy rizikového kapitálu). Tyto partnery však může NRB zapojovat na úrovni spolufinancování jednotlivých projektů.

Při poskytování těchto produktů bude NRB rozvíjet jejich podporu prostřednictvím informačních technologií spojenou s předáváním a zpracováním informací a komunikací v elektronické podobě s cílem zvýšení uživatelského komfortu a zvýšení efektivnosti jejich poskytování.

V případě ČMZRB půjde o kontinuální rozvoj již existujícího metodického, technického a personálního základu reagující na vývoj potřeb jednotlivých partnerů banky.

2. Bez přímého kontaktu s konečnými příjemci (zapojení finančních zprostředkovatelů)

Základními typy produktů budou:

- Úvěry poskytované prostřednictvím finančních zprostředkovatelů na bázi *pari passu* či asymetrického sdílení rizika.
- Portfoliové záruky poskytované finančním zprostředkovatelům.
- Investice do fondů rizikového kapitálu.

NRB zde bude působit v modelu, který bývá označován jako správa fondu fondů.

ČMZRB působící v roli správce fondu fondů může pro tuto činnost využít a dále rozvinout svoje již existující technické a personální zázemí, včetně přítomnosti v regionech, která by usnadnila provádění kontrolní a poradenské činnosti vůči finančním zprostředkovatelům, případně i příjemcům podpory.

Možné další druhy produktů, které by bylo nutné kompletně vyvinout a personálně a technicky zajistit, představují např. hybridní financování (ekvita/dluh), projektové financování (např. PPP projekty), případně též fondy podnikových dluhopisů, EPC, faktoring atd. I zde je však nutné včasné definování zadání a zdrojů pro NRB, aby bylo možné přípravu těchto nových aktivit zahájit.

IV. Zadávání zakázek NRB veřejnými zadavateli.

NRB se nebude účastnit zadávacích řízení, protože by takovým krokem narušila princip působit jako "special credit institution" (viz část VI).

Zadání zakázky na správu finančního nástroje NRB bez zadávacího řízení je možné ve třech režimech:

1. V režimu § 11 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (in-house, vertikální spolupráce); tento režim může uplatnit jakýkoliv veřejný zadavatel, pokud je současně zástupcem jediného akcionáře NRB, tj. aktuálně MF, MMR a MPO, a to za splnění i dalších zákonných podmínek. Již je využíváno např. v přípravě správy finančních nástrojů v OP PIK či při přípravě nového programu na úsporu energie schváleného usnesením vlády 957 z 2. 11. 2016. Z uvedeného důvodu není již dále podrobněji rozpracováno.
2. V režimu § 12 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (horizontální spolupráce); který stanoví, že „za zadání veřejné zakázky se nepovažuje uzavření smlouvy výlučně mezi veřejnými zadavateli, pokud:
 - a) tato smlouva zakládá nebo provádí spolupráci mezi veřejnými zadavateli za účelem dosahování jejich společných cílů směřujících k zajišťování veřejných potřeb, které mají tito veřejní zadavatelé zajišťovat,
 - b) se spolupráce podle písmene a) řídí pouze ohledy souvisejícími s veřejným zájmem,
 - c) každý z těchto veřejných zadavatelů vykonává na trhu méně než 20 % svých činností, kterých se spolupráce podle písmene a) týká.“

Komise k tomu uvádí pro oblast strukturálních fondů tento příklad⁶:

Ministerstvo hospodářství ovládá rozvojovou banku, která je ze 100 % ve veřejném vlastnictví a jejímž úkolem vyplývajícím ze zákona je poskytování úvěrů a záruk malým a středním podnikům s cílem podpořit inovace na celém území tohoto státu.

Region Y provádí program zaměřující se na podporu inovací v regionu. Uvedenou národní rozvojovou banku neovládá individuálně ani společně. Mezi uvedenými subjekty tudíž neexistuje vztah mezi propojenými osobami (in-house).

Správní spolupráce může být možná, pokud jsou splněny podmínky takové spolupráce:

1. *Smlouva, na základě které se navazuje spolupráce mezi ministerstvem hospodářství a regionem Y nebo mezi rozvojovou bankou a regionem Y, si musí klást za cíl zajistit, aby veřejné služby, které ministerstvo a region Y musí vykonávat, byly poskytovány za účelem dosažení společných cílů. Pokud jde o region Y, postačuje, že se program zaměřuje na cíl, jímž je podpora inovací v regionu.*
2. *Uskutečnění spolupráce se řídí pouze ohledy souvisejícími s veřejným zájmem. Zejména platí, že regionu musí být poskytnuty služby za stejných podmínek jako ministerstvu. Jestliže finanční produkty, jejichž provádění region požaduje, jsou již bankou poskytovány za ministerstvo, účtuje banka regionu stejné náklady a poplatky za provádění finančního nástroje při poskytování těchto produktů. Jestliže finanční produkty, jejichž provádění region požaduje, ještě bankou nejsou poskytovány, národní rozvojová banka se zavazuje účtovat regionu stejné náklady a poplatky jako v případě ministerstva.*
3. *Zúčastnění veřejní zadavatelé vykonávají na otevřeném trhu méně než 20 % činností, kterých se spolupráce týká. Národní rozvojová banka nesmí poskytovat financování takového druhu, jehož se příslušná spolupráce týká (tj. druh finančního produktu poskytovaný určitému typu příjemců v určitém sektoru, například základní kapitál pro začínající podniky zaměřené na inovace), na otevřeném trhu v rozsahu přesahujícím 20 % průměrného celkového obrátu za tři roky před udělením zakázky.*

Jestliže národní rozvojová banka splňuje požadavky stanovené v článku 7 nařízení v přenesené pravomoci, region Y může zakázku dotyčné bance zadat a podepsat smlouvu přímo s bankou.

⁶ Pokyny pro členské státy k výběru subjektů provádějících finanční nástroje (2016/C 276/01), bod 3.6.2

Pro transparentní vyjádření širokého okruhu zájmů ČMZRB, byla upravena preambule Stanov ČMZRB, a to takto:

„Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s., je speciální bankovní instituce, která vykonává činnost ve veřejném zájmu. Cílem banky je přispět a podílet se na podpoře hospodářského a sociálního rozvoje České republiky prostřednictvím poskytování zvýhodněných finančních produktů, zejména v oblastech malého a středního podnikání, rozvoje infrastruktury a dalších sektorech ekonomiky.“

MMR požádalo o stanovisko k dané problematice Evropskou komisi, do doby jejího vyjádření nebude tento způsob zadávání veřejných zakázek aplikován.

Pokud nebude existovat jednoznačné stanovisko z evropské i národní úrovně k možnosti využití horizontální spolupráce, je využití postupu dle § 11 ZZVZ možné jen pro rezorty reprezentující zástupce jediného akcionáře. Ministerstvo životního prostředí v tomto ohledu vyjádřilo svůj zájem stát se zástupcem jediného akcionáře.

3. V režimu přímého zadání zakázky („direct award of contract“) veřejným zadavatelem „banka nebo finanční instituce vlastněná veřejnoprávním subjektem založená jako právnická osoba k provádění finančních aktivit na odborném základě“. Tento režim by měla umožnit připravovaná změna Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 - novela článku 38 odst. 4, která však zatím nebyla schválena.

Evropská komise navrhla změnu nařízení č. 1303/2013, článek 38 odst. 4 písm. b), bod iii), která by měla umožnit, aby bylo možné zadávat bez zadávacího řízení zakázky na správu finančních nástrojů vytvořených z ESIF subjektům, které splní tyto podmínky:

“svěří prováděcí úkoly na základě přímého uzavření smlouvy:

- (i) EIB,
- (ii) mezinárodní finanční instituci, jejímž akcionářem je členská země nebo finanční instituci založené v členské zemi zaměřené na dosahování veřejného zájmu nacházející se pod kontrolou veřejné autority;
- (iii) subjektu podřízenému veřejnoprávní nebo soukromoprávní legislativě; nebo bance vlastněné veřejným sektorem nebo finanční institucí založené jako právnická osoba k provádění finančních aktivit na odborném základě, která splňuje následující podmínky:
 - není v ní zúčastněn soukromý kapitál, s výjimkou nekontrolní či neblokační formy účasti soukromého kapitálu požadované národní legislativou, v souladu se Smlouvou, který se neprojevuje rozhodujícím vlivem na příslušnou banku či instituci,
 - vykonává činnosti na základě veřejného politického mandátu daného příslušnou autoritou na úrovni členského státu či regionu s cílem provádět aktivity ekonomického rozvoje přispívající k cílům evropských strukturálních a investičních fondů.

pozn. ČMZRB splňuje, potvrzeno v rámci vyjádření Komise k navýšení základního kapitálu. Aktivity banky jsou realizovány na základě vztahů s ústředními orgány státní správy, státními fondy, kraji či mezinárodními finančními institucemi realizujícími programy EU.
 - realizuje svoje rozvojové aktivity v regionech, oblastech politiky a sektorech, v nichž přístup k financování všeobecně neexistuje nebo je nedostatečný;

pozn. ČMZRB nerealizuje vlastní programy, nýbrž programy, které považují za potřebné a odůvodněné její partneři.
 - nepůsobí s cílem maximalizovat zisk, ale se záměrem dlouhodobé finanční udržitelnosti;

pozn. Na základě rozhodnutí akcionáře se ČMZRB již od roku 2012 nezaměřuje na tvorbu zisku.
 - není přímým příjemcem vkladů od veřejnosti; a

pozn. ČMZRB nemá vkladové produkty pro veřejnost.

- je dohlížena nezávislou autoritou v souladu s národním právem“.

pozn. ČMZRB je dohlížena Českou národní bankou.

V případě strukturálních fondů, pokud bude schválena navržená změna Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013, mohou přímo zadat NRB zakázku řídicí orgány všech operačních programů, a to i v případech, kdy nejsou na jejich jméno zapsány akcie NRB. V procesu transformace ČMZRB není z pohledu připravované změny Nařízení č. 1303/2013 potřebné realizovat opatření, aby NRB mohla tento režim využívat, protože ČMZRB již požadavky uvedené v Nařízení splňuje.

Průběh projednávání novely Nařízení č. 1303/2013 naznačuje, že v textu může dojít ke změnám. Navrhováno je, aby byla převzata definice pro „národní podpůrné banky“ uvedená ve Sdělení Komise Evropskému parlamentu a radě „Společně k zaměstnanosti a růstu: Úloha národních podpůrných bank při podpoře investičního plánu pro Evropu“, která zní:

„národní podpůrné banky jsou definovány jako právnické osoby, které se zabývají finančními činnostmi na profesionálním základě a které členský stát nebo subjekt členského státu na ústřední, regionální nebo místní úrovni pověřil prováděním rozvojových nebo podpůrných činností, jak je uvedeno v čl. 2 odst. 3 nařízení o EFSI⁷.“

Ani tato definice však není problémem, protože je méně striktní než dosud navrhovaná.

V. Převody prostředků veřejných zadavatelů do finančních nástrojů a vztah ke státní pokladně

1. Současný stav

1.1 Prostředky ústředních orgánů státní správy

Finanční prostředky mohou být podle platné právní úpravy převáděny do NRB ve dvou režimech:

- a. podle § 7 odst. 1 písm. z) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (dále „zákon č. 218/2000“), tj. jako výdaj státního rozpočtu podle přímo použitelných předpisů Evropské unie do finančního nástroje nebo fondu fondů v souladu s uzavřenou dohodou o financování.

NRB jako správce finančního nástroje o těchto prostředcích bude účtovat jako o cizích zdrojích charakteru vkladu. Na straně poskytovatele veřejných prostředků vložených do finančního nástroje se bude jednat o pohledávku za NRB, jejíž výše bude upravována v návaznosti na informace NRB o aktuální výši zůstatku prostředků vložených do finančního nástroje. Tento režim je v plném souladu s pravidly EU pro používání prostředků strukturálních fondů. MF již vydalo metodický pokyn pro vedení účetnictví o takové pohledávce.

- b. dotace (investiční) poskytnuta NRB za účelem vytvoření finančního nástroje

NRB by o těchto prostředcích vzhledem k jejich povaze účtovala stejně v případě podle písm. a), tj. jako o cizích zdrojích majících charakter vkladu. Z pohledu poskytovatele veřejných prostředků vložených do finančního nástroje se jedná o nenávratný výdaj, na jehož základě se žádná pohledávka v účetnictví nevytváří. Tento režim je jako nouzové řešení aktuálně použit pro národní úvěrový program v oblasti úspor energie ENERG

⁷NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2015/1017 ze dne 25. června 2015 o Evropském fondu pro strategické investice, Evropském centru pro investiční poradenství a Evropském portálu investičních projektů a o změně nařízení (EU) č. 1291/2013 a (EU) č. 1316/2013 – Evropský fond pro strategické investice.

schválený usnesením vlády č. 957 z roku 2016, a bylo by nutné ho použítv případě jiných národních programů.

Účty finančního nástroje nejsou součástí státní pokladny.

1.2. *Prostředky orgánů územní samosprávy*

Výdaje z rozpočtu obce, resp. kraje upravuje § 9 odst. 1, resp. § 10 odst. 1 zákona č. 250/2000 Sb. Zatímco výdaje státního rozpočtu jsou v zákoně stanoveny taxativně, výdaje z územních rozpočtů jsou stanoveny demonstrativně (viz použití slova „zejména“). Výdaj z územního rozpočtu do fondu fondů nebo NRB bude tedy jiným výdajem, výslovně neuvedeným v § 9 odst. 1, resp. § 10 odst. 1 zákona č. 250/2000 Sb., a není tedy např. dotací podle § 10a odst. 1 písm. b) téhož zákona. Z tohoto důvodu stávající znění zákona č. 250/2000 Sb. nepředstavuje legislativní bariéru pro plně funkční převod prostředků do finančních nástrojů ve správě NRB.

2. Nedostatky současného stavu

Režim stanovený § 7 odst. 1 písm. z) zákona č. 218/2000 Sb. je plně vyhovující z hlediska implementace finančních nástrojů. Zatím se však vztahuje pouze na prostředky vložené do finančních nástrojů ze strukturálních fondů.

Je účelné, aby režim nakládání s národními prostředky převáděnými do finančních nástrojů z rozpočtových kapitol ústředních orgánů státní správy byl sjednocen s režimem, kdy jsou využívány prostředky strukturálních fondů, tj. aby pro provedení výdaje prostředků státního rozpočtu vznikala pohledávka správce rozpočtové kapitoly vůči správci finančního nástroje, o které bude správce rozpočtové kapitoly účtovat podle metodiky stanovené Ministerstvem financí.

3. Řešení a opatření k jeho provedení

K zabezpečení plně funkčního řešení převodu prostředků do finančních nástrojů ve správě NRB by bylo vhodné režim uvedený v § 7 odst. 1 písm. z) zákona č. 218/2000 Sb. obdobně aplikovat i na další prostředky převáděné do finančních nástrojů ve správě NRB.

Pokud to právní analýza při přípravě zákona o NRB potvrdí, bude možno po nabytí účinnosti zákona o NRB rovněž příspěvek (finanční prostředky) zadavatele programu (ŘO) převáděný do NRB považovat za výdaj stanovený zvláštním zákonem dle ustanovení § 7 odst. 1 písm. u) zákona 218/2000 Sb.

Převod prostředků do finančního nástroje bude mít charakter výdaje příslušného rozpočtu a převedené prostředky budou vedeny na účtech finančního nástroje otevřených v NRB.

VI. Zásady finančního hospodaření NRB a jejích vztahů s veřejnými zadavateli

NRB bude realizovat svoje aktivity na základě smluvních vztahů se zadavateli (ústředními orgány státní správy, státními fondy, Technologickou agenturou ČR (TA ČR) či orgány místní a regionální samosprávy), na jejichž základě obdrží „zadání“ pro výkon dané činnosti. Existence takového zadání je nezbytná, aby NRB mohla být považována za národní podpůrnou instituci⁸ a zachovávala si status SCI („special credit institution“ – „speciální úvěrové instituce“).

⁸ Národní podpůrné banky jsou právnické osoby, které se zabývají finančními činnostmi na profesionálním základě a které členský stát nebo subjekt členského státu na ústřední, regionální nebo místní úrovni pověřil prováděním rozvojových nebo podpůrných činností (bod 2.1. SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ Společně k zaměstnanosti a růstu: Úloha národních podpůrných bank při podpoře investičního plánu pro Evropu, COM (2015) 361 final).

Význam dále uvedených zásad tkví v tom, že podporují zachování dlouhodobě udržitelného fungování NRB a její kredibilitu vůči partnerům na finančním trhu, bez nutnosti, aby tato kredibilita byla zabezpečována globální státní zárukou za závazky NRB.

NRB bude vstupovat do vztahu se zadavateli programů podpory, jejichž správa má být svěřená NRB pouze v případech, kdy budou respektovány tyto zásady:

1. NRB nebude kalkulovat do požadavků na výši odměny za služby poskytované zadavatelům programů zisk.
2. Zdroje na krytí úvěrového rizika poskytovaných produktů budou zabezpečeny především příspěvkem zadavatele programu (vytváření účtů krytí rizik, v rámci zdrojové spoluúčasti na poskytovaných úvěrech – first-loss piece). V případě, že příspěvek zadavatele programu nebude plně pokrývat očekávané a neočekávané ztráty, musí být předem zabezpečena schopnost banky vytvořit rezervy a opravné položky z provozního zisku tvořeného výnosy z poplatků a úroků hrazených klientem, které je NRB oprávněna zahrnout na základě smlouvy uzavřené se zadavatelem programu do svých výnosů, a z výnosů aktivit realizovaných na finančních a kapitálových trzích, a to až na úroveň čistého zisku, stanovenou finančním a obchodním plánem banky v roce uzavření obchodu. NRB nebude požadovat po zadavateli programu uhrazení ztráty překračující vklad zadavatele programu do finančního nástroje.
3. Plánované výnosy obchodu (záruky, úvěru a finančního příspěvku, případně i dalších produktů a to samostatně či v kombinaci) musí u objemově významných produktů v plné výši uhradit předpokládané provozní náklady spojené s obchodem. V rámci objemově málo významných, pilotních aktivit či jako součást rozšíření či zachování nabídky některých produktů může NRB realizovat i produkty s neúplným pokrytím provozních nákladů, pokud tím významněji neovlivní dlouhodobou udržitelnost svého fungování. Výnosy banky pro krytí provozních nákladů poskytovaných produktů budou zabezpečeny jedním či více z dále uvedených zdrojů:
 - a. příspěvkem zadavatele programu, smlouva se zadavatelem programu musí spolehlivě zabezpečovat, že:
 - i. zdroje určené k financování odměny / poplatku jsou k okamžiku uzavření obchodu k dispozici na celé období, pro které je úhrada odměny / poplatku se zadavatelem programu sjednána a že nemohou být po uzavření obchodu zadavatelem použity bez souhlasu banky pro jiné účely, nebo
 - ii. jiným způsobem zabezpečovat, že zadavatel programu bude schopen plnit závazky vůči bance a že jeho schopnost nemůže být omezena zásahem třetí strany,
 - iii. smluvně dohodnutá výše poplatku nemůže být pro již uzavřené obchody jednostranně změněna.
 - b. z poplatků a úroků hrazených klientem, které je NRB oprávněna (pokud je to legislativně přípustné) zahrnout na základě smlouvy uzavřené se zadavatelem programu do svých výnosů.
4. Podmínky použití prostředků veřejného zadavatele budou stanoveny ve smluvních vztazích mezi NRB a zadavatelem, z jehož prostředků či na základě jehož zadání budou podpory poskytovány. Uzavírání smluvních vztahů bude v kompetenci toho subjektu, který je oprávněn nakládat rozhodovat o podmínkách použití veřejných prostředků.

Naplňování výše uvedených zásad se jeví jako nutné též z pohledu dále uvedených skutečností:

- Připravovaná změna Obecného nařízení ke strukturálním a investičním fondům (Nařízení č. 1303/2013) dává možnost, aby byly ČMZRB v oblasti Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF) svěřovány úkoly spojené s implementací finančních nástrojů i od resortů, které nevykonávají akcionářská práva v ČMZRB – vedle existující výjimky pro tzv. horizontální spolupráci veřejných zadavatelů dle §12 zákona č. 134/2016, o zadávání veřejných zakázek, která je pro „neakcionářské“ orgány státní

správy a samosprávy aplikovatelná již nyní. Jednou z podmínek, kterou je nutno splnit, je dlouhodobě udržitelný model hospodaření. V této souvislosti Komise zdůraznila, že dlouhodobě udržitelný obchodní model by měl naplňovat následující zásadu: “Jedná se o obchodní model prokazující, že z aktivit je generován dostatečný kapitál k pokrytí všech nákladů a k zvyšování aktivit bez nutnosti trvalých kapitálových injekcí vlády”.

- Česká republika se stala v roce 2015 jediným akcionářem ČMZRB a přebrala plnou zodpovědnost za její další strategické směřování.
- ČMZRB plní podmínky pro SCI, což jí dovoluje získávat zakázky od veřejných zadavatelů bez zadávacího řízení, současně však omezuje okruh její činnosti pouze na aktivity realizované pro zadavatele programů či v rámci přímo řízených nástrojů EU. Z uvedeného důvodu je správné nastavení podmínek vztahů se zadavateli programů zásadním předpokladem jejího dlouhodobě udržitelného fungování v horizontu 10 – 15 let, ve kterém se generují dopady z těchto vztahů do ekonomiky banky.

VII. Postavení NRB z hlediska veřejné podpory

Transformace ČMZRB na NRB musí být ošetřena též z hlediska veřejné podpory tak, aby při jejím případném kapitálovém posilování či při sjednávání podmínek jejího odměňování a za správu finančních nástrojů a krytí rizik nedošlo k porušení článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie.

1. Veřejná podpora na úrovni NRB

V souvislosti eliminace možnosti vzniku nedovolené veřejné podpory na úrovni NRB lze považovat za zásadní precedent výsledek komunikace mezi MPO, ÚOHS a Generálním ředitelstvím pro hospodářskou soutěž, jehož závěrem bylo, že plánované posílení základního kapitálu ČMZRB o 500 mil. Kč ze státního rozpočtu nepředstavuje veřejnou podporu pro ČMZRB (základní kapitál zvýšen v roce 2016). Jediným akcionářem ČMZRB je Česká republika, dojde k utlumení, resp. změně podmínek dvou okrajových aktivit (poskytování záruk za účast ve výběrových řízeních, činnost obchodního zastoupení pro některé projekty České exportní banky), které podle názoru Komise neodpovídají požadavkům kladeným na aktivity SCI a zároveň dochází k minimalizaci tvorby zisku. Je zjevné, že postoj Komise k otázce veřejné podpory pro NRB vychází z logického závěru, že pokud NRB vykonává pouze činnosti v zájmu veřejných subjektů, včetně státu jako svého akcionáře, a nevykonává činnosti další, nemůže jakoukoliv finanční výhodu získanou z veřejných prostředků přenášet do komerčních produktů, protože takové produkty neposkytuje.

Z uvedeného lze následně dovodit, že:

- pokud budou důsledně a prokazatelně odděleny prostředky použitelné na úhradu ztrát vzniklých v souvislosti s podporami poskytnutými v rámci mandátu daného poskytovatelem veřejných prostředků (účty krytí rizik u záruk, pokrytí first-loss pieceu úvěrů) a veřejné prostředky budou použity pouze do výše skutečně vzniklých ztrát, nemůže vzniknout jakýkoliv dodatečný výnos pro NRB použitelný pro její činnost, a tím ani nedovolená veřejná podpora,
- při odměňování NRB - pokud bude NRB zachovávat statut SCIA výše odměny bude přiměřená - nemůže docházet k nedovolené veřejné podpoře,
- vzhledem k tomu, že v daném případě nedochází ke vzniku veřejné podpory, není nutné absolvovat proces notifikace či prenotifikace veřejné podpory, nicméně získat vyjádření Komise, že z hlediska celého konceptu fungování NRB nedochází ke vzniku veřejné podpory, je pro vyloučení všech pochybností nezbytné.

Již v současné době ČMZRB v rámci konstruování svých produktů používá důsledné účetní oddělení prostředků státních záruk (aktuálně v podobě účtů krytí rizik či limitovaných povolených ztrát z úvěrů) od výnosů z odměn a poplatků hrazených z veřejných prostředků, do kterých není zahrnována zisková marže.

Pro vyloučení případných pochybností či získání dostatečné právní jistoty bude nezbytné získat od Evropské komise prostřednictvím ÚOHS k celému konceptu ČMZRB jako NRB dokument obdobného charakteru jako v případě KfW či British Business Bank, který by zahrnul též vyjádření k otázkám veřejné podpory, včetně podmínek, ze kterých působení NRB není spojeno se vznikem nedovolené veřejné podpory.

2. Veřejná podpora na úrovni příjemců podpory

Jak je uvedeno např. v bodě 2.3 Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě (COM 2015) 361 Společně k zaměstnanosti a růstu: Úloha národních podpůrných bank při podpoře investičního plánu pro Evropu (dále „Sdělení“), je podpora, kterou NRB poskytují, považována za veřejnou podporu pokud jsou splněna všechna ostatní kritéria čl. 107 odst. 1.

Současně je na totéž místě Sdělení uvedeno, že podle nedávných rozhodnutí Komise o státní podpoře národním podpůrným bankám již není za nezbytnou považována předběžná podrobná ekonomická analýza selhání trhu u těch činností, které jsou v souladu s nařízením o podpoře *de minimis*, spadají do nařízení o blokové výjimce nebo jsou opatřeními státní podpory schválenými podle zvláštních pokynů ke státní podpoře.

Na úrovni jednotlivých příjemců podpory je poskytovatelem veřejné podpory NRB, musí tedy zabezpečit soulad s pravidly pro její poskytování, případně též ve spolupráci se zadavatelem (orgánem státní správy nebo samosprávy). NRB též musí zabezpečit, aby pravidla pro poskytování veřejné podpory dodržovali i finanční zprostředkovatelé, pokud je využívá.

Výhodou pro příjemce podpory je, že v případě zvýhodněných úvěrů a záruk není ekvivalentní jejich výše s výší poskytnuté veřejné podpory. Výše vypočtené veřejné podpory je vždy významně nižší, zejména u záruk, než je výše poskytnutého financování nebo záruky. NRB může k výpočtu tzv. hrubého grantového ekvivalentu použít buď příslušným nařízením pevně dané částky (*de minimis*), nebo v případě záruk a úvěrů využít tzv. *safe harbour* premie pro daný rizikový profil příjemce podpory. NRB bude na úrovni příjemců podpory obvykle využívat zejména tyto režimy veřejné podpory:

- a. *de minimis* podle nařízení Komise (EU) č. 1407/2013,
- b. bloková výjimka podle nařízení Komise (EU) č. 651/2014,
- c. veřejná podpora notifikovaná Komisí podle rámce nebo pokynů k veřejné podpoře v určité oblasti.

V případech, kdy by předmětem podpory nebyly činnosti považované za podnikání, působila by NRB v oblastech, u nichž poskytovatelé zjistí selhání trhu nebo suboptimální investiční situaci.

V případech, kdy je NRB v roli poskytovatele veřejné podpory⁹, musí zabezpečit interní procesy pro poskytování, sledování a kontrolu poskytnuté veřejné podpory. To je již řešeno v rámci ČMZRB, do této oblasti proto není nutné transformační projekt zaměřovat. Pokud však by působila v roli správce fondu fondů, musela by zajistit dohled nad respektováním pravidel v oblasti veřejné podpory u finančních zprostředkovatelů.

3. Veřejná podpora na úrovni finančních zprostředkovatelů či subjektů spolufinancujících projekty

NRB může též působit jako správce fondu fondů a poskytovat podporu prostřednictvím finančních zprostředkovatelů (bank či dalších subjektů). Výběr těchto subjektů bude možno provádět:

- a. na základě zadávacího řízení postupem podle zákona č. 134/2016 Sb.

⁹ NRB bude poskytovat financování i na projekty, které nemají podnikatelský charakter (např. veřejné osvětlení obcí). V těchto případech nebude docházet ke vzniku veřejné podpory na úrovni příjemce podpory.

V takovém případě by podmínky, za nichž bude finanční zprostředkovatel působit, bylo možné považovat za tržní a k poskytnutí veřejné podpory finančnímu zprostředkovateli nedochází.

NRB pro tyto účely bude disponovat potřebnými vnitřními předpisy a personální kapacitou. ČMZRB již působí jako veřejný zadavatel a má proto vytvořeny potřebné vnitřní předpisy a personální kapacitu pro oblast zadávání veřejných zakázek.

- b. stanovení minimálních kvalifikačních podmínek pro finanční zprostředkovatele.

Okruh finančních zprostředkovatelů by nebyl předem omezován z hlediska jejich počtu a jejich zapojení by bylo možné po tak dlouhou dobu, po jakou bude dostupná nabídka pro příjemce podpory (např. podmínkou výkonu činnosti finančního zprostředkovatele byla bankovní licence a akceptace předem dané výše odměny za výkon činnosti stejné pro všechny finanční zprostředkovatele, případně nulová výše odměny). V takovém případě působí finanční zprostředkovatelé v konkurenčním prostředí za rovných ekonomických podmínek a cena jejich produktů je z pohledu finančního zprostředkovatele tržní a k poskytnutí veřejné podpory finančnímu zprostředkovateli nedochází.

NRB bude působit tak, že okruh komerčních subjektů, které se mohou účastnit spolufinancování projektu, nebude předem omezen s výjimkou případů, kde od komerčních subjektů bude požadováno získávání údajů či plnění některých dalších povinností, ke kterým se budou povinni smluvně zavázat. NRB a komerční subjekty budou poskytovat financování zcela samostatně, každý na svůj účet či riziko. Výběr spolufinancujícího subjektu bude ponechán na rozhodnutí příjemce komerčního spolufinancování projektu. Za takových podmínek k poskytnutí veřejné podpory spolufinancujícímu komerčnímu subjektu nedochází.

Uplatnění tohoto postupu a jeho konkrétní podmínky by bylo předem konzultováno s MMR a ÚOHS, případně Evropskou komisí.

VIII. Zabezpečování zdrojů pro činnost NRB a státní záruka

Vlastní zdroje NRB (kapitál, rezervní fondy, nerozdělený zisk předchozích období) budou investovány výhradně do bezrizikových instrumentů. Budou určeny výhradně jako zdroj krytí neočekávaných ztrát společnosti.

Cizí zdroje bude NRB využívat jak ve formě vkladů zadavatelů programu, tak v rámci refinančních linek mezinárodních rozvojových a podpůrných institucí (EIB, KfW, CEB), případně formou mezibankovních refinančních linek.

Pro své refinancování bude NRB využívat vlastní emisní program dluhopisů v objemové, splatnostní a měnové struktuře odpovídající struktuře aktiv banky.

Úrokový náklad generovaný cizími zdroji bude, s výjimkou zdrojů krytých státní zárukou ČR, funkcí kredibility banky a její kapitálové síly (disponibilním objemem vlastních zdrojů s ohledem na velikost rizikových aktiv). Pro podporu emitování vlastních dluhopisů bez krytí státní zárukou se dá předpokládat potřeba podstoupení individuálního ratingového hodnocení banky některou z renomovaných ratingových agentur.

Hrazení provozních nákladů

Provozní náklady spojené s poskytováním produktů budou hrazeny:

- z poplatků či odměn za správu finančních nástrojů,
- z úroků a poplatků hrazených klienty, případně beneficienty záruk (pokud to nebude odporovat obecně závazným předpisům).

Smluvní vztahy uzavírané se zadavateli programů, resp. klienty budou zabezpečovat pokrytí provozních nákladů NRB spojených s poskytováním produktů po celé předpokládané období

jejich správy. V případě poplatků za správu (odměn) budou smlouvy se zadavateli obsahovat i tvorbu zdrojů pro hrazení poplatků/odměn.

Krytí očekávaných ztrát

a) V případě záruk budou očekávané ztráty z nových obchodů NRB kryty:

- prostředky poskytnuté zadavateli programů,
- prostředky revolvingovány z finančních nástrojů,
- protizárukou z přímo řízených programů EU,
- z uvolněných rezerv a opravných položek z nových obchodů
- dle dohody o pokrytí „first-loss piece“ se zadavateli programů,
- tvorbou opravných položek, jejichž zdrojem budou úroky z úvěrů,
- zárukami z přímo řízených programů EU;

b) v případě rizikového kapitálu u finančních zprostředkovatelů:

- dohody o pokrytí „first-loss piece“ se zadavateli programů,
- výnosy z investic.

Nad tento rámec nebudou vznikat žádné další požadavky na rozpočtové kapitoly zadavatelů programů podpory realizovaných NRB. Tato otázka bude předmětem příslušné dohody o financování.

IX. Statistické zařazení NRB a vliv na výši státního dluhu

1. Současný stav

Ve Sdělení Komise k národním rozvojovým bankám při podpoře Investičního plánu pro Evropu¹⁰ se k problematice sektorového zařazení národních rozvojových bank uvádí:

„Poskytování a přijímání úvěrů národními podpůrnými bankami se obecně nezahrnují do vládních finančních statistik, protože do rozhodnutí o úvěrech vláda nezasahuje a členové řídících orgánů jsou na vládě nezávislí. Za těchto podmínek operace národní podpůrné banky, které splňují tyto požadavky, tudíž nespádají do oblasti působnosti Paktu EU o stabilitě a růstu.“

ČMZRB je, přestože ve vztahu k většině svých aktivit plně naplňuje výše uvedené podmínky, od roku 2015 zařazena do sektoru vládních institucí (S 13), nikoliv do sektoru finančních institucí (S12).

2. Negativní dopad současného statistického zařazení ČMZRB

Dopadem současného zařazení ČMZRB je, že transakce a dluhové závazky ČMZRB s ohledem na její sektorové zařazení přímo ovlivňují vládní deficit a dluh v metodice ESA 2010.

Tento stav z dlouhodobého hlediska omezuje využití ČMZRB jako národní rozvojové banky a obecně účinné fungování NRB jako takové, protože v případě, kdy by ČMZRB pro plnění svých úkolů realizovala rozsáhlejší výpůjčky či emise dluhopisů, promítaly by se její závazky do ukazatele zadluženosti České republiky. Česká republika by tak z uvedeného důvodu nemohla využívat NRB způsobem, který je pro tyto subjekty v EU obvyklý, tj. k získávání prostředků na finančním trhu k realizaci záměrů hospodářské a sociální politiky státu, aniž by to ovlivňovalo zadluženost vládního sektoru.

¹⁰SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ Společně k zaměstnanosti a růstu: Úloha národních podpůrných bank při podpoře investičního plánu pro Evropu z 22. 7. 2015, COM(2015) 361 final.

3. Zdůvodnění použité v roce 2014 pro zařazení ČMZRB do sektoru vládních institucí (S13) a současný stav

a. Důvody Eurostat pro zařazení ČMZRB do sektoru vládních institucí

Důvodem zařazení ČMZRB do sektoru vládních institucí (S13) byl závěr Eurostat, že ČMZRB je kaptivní finanční institucí kontrolovanou vládou. K tomuto závěru dospěl Eurostat na základě posouzení ČMZRB a její činnosti, kdy konstatoval, že:

1. ČMZRB vyvíjí omezený rozsah aktivit a její aktivity jsou jasně specifikovány vládou s primární orientací na podporu MSP,
2. ČMZRB si nevypůjčuje na finančních trzích,
3. není zde požadavek na zajištění tržní výše návratnosti,
4. většina závazků jsou vklady vládních institucí a v menším rozsahu úvěry od EIB, většina aktiv banky je ve formě dluhopisů
5. Při zařazování ČMZRB bylo vycházeno z údajů let předchozích, zejména z údajů za rok 2013.

b. současný stav

Závěry, které byly Eurostatem učiněny, vycházejí ze situace, která se však zásadním způsobem změnila, a to v těchto z hlediska sektorového zařazení banky relevantních parametrech:

	2014	2015	2016
Úhrn aktiv, mil. Kč	127 337	30 999	27 612
Cizí zdroje, mil. Kč	122 642	26 124	22 253
Vlastní kapitál, mil. Kč	4 695	4 875	5 359
Portfolio záruk, mil. Kč	17 900	19 926	18 922
Pohledávky z úvěrů poskytnutých ČNB, mil. Kč	19 879	0	0
Pohledávky z reverzních repo operací s ČNB, mil. Kč	71 001	0	0
Pohledávky za klienty, mil. Kč	13 468	10 963	8 555
z toho: státní instituce, mil. Kč	7 693	5 931	4 279
Závazky vůči státním institucím, mil. Kč	99 279	5 830	5 899
Závazky vůči ostatním klientům, mil. Kč	4 612	5 819	5 302

K výše uvedeným výhradám Eurostatu lze z hlediska současného věcného stavu banky dále uvést následující:

- Rozsah možných aktivit ČMZRB je vymezen jejími stanovami a je značně široký viz definice poslání banky:
„Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s. (dále také „banka“) je speciální bankovní instituce, která vykonává činnost ve veřejném zájmu. Cílem banky je přispět a podílet se na podpoře hospodářského, sociálního a environmentálního rozvoje rozvoje České republiky prostřednictvím poskytování zvýhodněných finančních produktů, zejména v oblastech malého a středního podnikání, rozvoje infrastruktury a dalších sektorech ekonomiky.“

O konkrétních aktivitách rozhoduje ČMZRB samostatně jako obchodní korporace a stát nemůže vůči bance vystupovat jiným způsobem než jako akcionář, což vylučuje, aby jakkoliv zasahoval do vedení obchodů banky, protože by takovým zásahem došlo k porušení zákona.

- ČMZRB si vypůjčuje na tuzemském mezibankovním trhu (krátkodobé zdroje) a od mezinárodních finančních institucí (dlouhodobé zdroje). ČMZRB získává zdroje i v jiné formě (protizáruky EIF). ČMZRB předpokládá, že rozsah výpůjček na finančních trzích dále poroste v souvislosti s rozvojem aktivit banky.

ČMZRB dosud nevydávala dluhopisy vzhledem k neefektivnosti tohoto způsobu zabezpečení zdrojů pro činnost banky. V budoucnu v rámci plnění úkolů NRB je to jeden z možných způsobů zabezpečení zdrojů pro její činnost.

- Výše úvěrů od EIB, o jejichž načerpání rozhodl stát a ČMZRB provádí pouze agendu finančního manažera, činila ke konci roku 2016 pouze 3 mld. Kč a jejich zůstatek bude dále klesat. Tyto závazky banky by však zřejmě bylo nutné zachovat pro účely vykazování jako součást vládního sektoru.

Z pohledu charakteristik vyhodnocovaných pro sektorové zařazení je nutno zdůraznit následující:

- ČMZRB pořizuje finanční aktiva a zároveň přijímá závazky na svůj vlastní účet tím, že se zapojuje do finančních transakcí.

Z veřejně dostupných dokumentů (výroční zprávy ČMZRB) je prokazatelné, že:

- ČMZRB poskytuje úvěry a záruky a disponuje finančními aktivy,
- přijímá závazky na svůj účet vůči protistranám a zapojuje se tím do finančních transakcí.
- ČMZRB plně kontroluje svá aktiva a závazky, nese rizika a využívá přínosy spojené s těmito aktivy a ve svém obchodním rozhodování je zcela nezávislá na státu. Tento přístup je jediný možný, aby ČMZRB dodržela povinnosti týkající se řízení společnosti vyplývající ze zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, a ze zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), které se na ni v plném rozsahu vztahují.

4. Důvody proopectovné posouzení změny sektorového zařazení ČMZRB

a) Stav banky (velikost a struktura její bilance, z něhož se vycházelo při zařazení ČMZRB) do sektoru vládních institucí v roce 2014 se zásadním způsobem změnil (viz bod 3/b výše).

b) Činnost ČMZRB vykazuje znaky (viz bod 3b), které Nařízení 549/2013 spojuje s naplněním podmínek pro klasifikaci banky jako finančního zprostředkovatele.

Otázku přeřazení ČMZRB do sektoru finančních institucí (S.12), případně pouze části jejich závazků, vyžaduje další detailní posouzení a projednání Českým statistickým úřadem, jehož cílem budou rozhodnout, zda znovu posoudit s Eurostatem v průběhu jeho pravidelné návštěvy v ČR v roce 2018 otázku sektorového zařazení závazků ČMZRB.

X. Corporate governance NRB

Pokud analýza spojená s přípravou zákona o NRB nedoporučí jinou vhodnější právní formu, ČMZRB transformovaná na NRB bude jednočlennou akciovou společností. Jejím jediným akcionářem bude Česká republika. Systém vnitřní struktury NRB bude dualistický s těmito orgány:

a) valná hromada (nejvyšší orgán)

Jediného akcionáře při výkonu jeho akcionářských práv v působnosti valné hromady v současné době zastupují zmocnění zástupci z řad zaměstnanců MPO, MMR a MF. Úloha jediného akcionáře je vytvářena na základě dohody těchto tří rezortů.

V rámci Projektu nejsou navrhovány změny ve složení zástupců akcionáře ani změny v působnosti valné hromady.

b) dozorčí rada

Dozorčí rada je kontrolní orgán. Dohlíží na výkon působnosti představenstva a činnosti dohlíženého subjektu. Řídí se zásadami schválenými akcionářem v působnosti valné hromady.

Dozorčí rada (na základě § 13 vyhlášky č. 163/2014 Sb., o výkonu činnosti bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry, ve znění pozdějších předpisů /dále jen „vyhláška č. 163/2014 Sb.“/), se v rámci svých kontrolních působností podílí vhodným způsobem zejména na:

- a. vyhodnocování strategického a finančního řízení,
- b. vyhodnocování řízení rizik,
- c. vyhodnocování
 - 1) souladu vnitřních předpisů s právními předpisy,
 - 2) vzájemného souladu vnitřních předpisů,
 - 3) souladu činností s právními a vnitřními předpisy (dále jen „compliance“),
- d. směřování, plánování a vyhodnocování činnosti vnitřního auditu.

Dozorčí rada se předem vyjadřuje k návrhu na pověření fyzické nebo právnické osoby zajišťování výkonu funkce řízení rizik, funkce compliance a funkce vnitřního auditu nebo na její odvolání (pouze u osoby ve vedení dotčené funkce); stanoví zásady odměňování těchto osob a vhodným způsobem posuzuje jejich činnost. Rovněž vyhodnocuje celkový systém odměňování.

Celkový počet členů dozorčí rady ČMZRB je v současné době devět (9), z toho pět (5) členů jsou pracovníci ministerstev (MPO, MMR a MF), jeden (1) člen je nezávislý odborník nominovaný MF a tři (3) členové byli zvoleni zaměstnanci.

Při nominování kandidátů na členy dozorčí rady NRB bude potřebné zvýšit důraz na odbornost, nezávislost a rozmanitost ve smyslu platné právní úpravy. S ohledem na počet zmocněných zástupců akcionáře se navrhuje uplatňovat zásadu, že ministerstvo s právem nominovat více jak jednoho člena dozorčí rady, bude vždy nominovat jednoho nezávislého odborníka.

Změna v počtu členů dozorčí rady ani její působnosti se v rámci Projektu nenavrhuje.

c) představenstvo (statutární orgán),

Představenstvu přísluší vedení NRB.

Představenstvo zajišťuje řádné vedení účetnictví, předkládá akcionáři ke schválení v působnosti valné hromady řádnou, mimořádnou, konsolidovanou, případně mezitímní účetní závěrku a v souladu se stanovami také návrh na rozdělení zisku nebo úhradu ztráty.

Představenstvo má ze zákona minimálně tři (3) výkonné členy – fyzické osoby (dle § 8 odst. 7 zákona o bankách se výkonným členem rozumí člen orgánu, který v bance zastává výkonnou řídicí funkci). Členové představenstva jsou členy vrcholného vedení NRB (dle § 7 odst. 2, písm. j) vyhlášky č. 163/2014 Sb.), kteří řídí a koordinují činnosti základních organizačních útvarů-úseků NRB.

Členy představenstva volí a odvolává dozorčí rada na základě návrhů akcionáře

V rámci Projektu se nepředpokládá navýšení stávajícího počtu tří (3) členů představenstva ani změna v působnosti představenstva.

d) výbor pro audit

Výbor pro audit je NRB povinná zřídit ze zákona (č. 93/2009 Sb., o auditorech, ve znění pozdějších předpisů). Má minimálně tři (3) členy – fyzické osoby. Nejméně jeden člen musí být osobou, která je nebo byla statutárním auditorem nebo osobou, jejíž znalosti anebo dosavadní praxe v oblasti účetnictví zajišťují předpoklad řádného výkonu funkce člena, a to s ohledem na odvětví, ve kterém subjekt veřejného zájmu působí; tento člen a předseda musí být vždy nezávislý.

Jelikož ČMZRB není povinnou osobou, která zřizuje výbory ve smyslu vyhlášky č. 163/2014 Sb. (výbor pro jmenování, výbor pro rizika a výbor pro odměňování), v NRB bude zachována stávající praxe, kdy působnosti výboru pro rizika (dle vyhlášky č. 163/2014 Sb., Příloha 2 bod 6. až 10., aniž by tím byla dotčena kontrolní odpovědnost dozorčí rady), jsou svěřeny výboru pro audit. V tomto případě musí být jednoznačně vymezena (stanovy, jednací řád) působnost a pravomoci, složení, způsob jednání a rozhodování a začlenění výboru pro audit do organizačního uspořádání a informačních toků NRB při respektování požadavků stanovených právními předpisy pro každý výbor samostatně (tj. požadavky na výbor pro audit dle zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech a požadavky na nezřizovaný výbor pro rizika dle Přílohy 2, bodů 6. až 10. vyhlášky č. 163/2014 Sb.).

Akcionář v působnosti valné hromady jmenuje členy výboru pro audit z nevykonných členů dozorčí rady a z třetích osob.

V rámci Projektu se nepředpokládá navýšení stávajícího počtu tří (3) členů výboru pro audit a ani změna v jeho působnosti.

XI. Zásady pro přípravu návrhu zákona o NRB a dalších legislativních změn

1. Zákon o NRB

Věcný záměr zákona o NRB bude vycházet z těchto zásad:

- Název zákona: Zákon o rozvojové bance České republiky.
- Rozvojovou bankou České republiky (dále jen „NRB“) se stane ČMZRB
- Definiční část: budou vymezeny pouze pojmy speciální pro nový zákon, např. finanční nástroj, fond fondů, příjemce podpory, finanční zprostředkovatel, finanční příspěvek, veřejné prostředky, finanční produkt.
- Poslání NRB: Poskytovat z veřejných prostředků, z vlastních prostředků banky či z jiných prostředků získaných bankou ve veřejném zájmu zvýhodněné finanční produkty na podporu hospodářského a sociálního rozvoje České republiky, zejména pro rozvoj malého a středního podnikání, úspory energie, využití obnovitelných zdrojů, rozvoj obcí a rozvoj infrastruktury a podpory vědy, výzkumu a inovací.
- definování předpisů EU² a národních právních předpisů, kterým bude NRB podléhat.
- Jediným vlastníkem NRB je Česká republika.
- Pokud bude potvrzena forma akciové společnosti, orgány NRB jsou valná hromada, dozorčí rada, výbor pro audit a představenstvo. Práva a povinnosti orgánů banky a počty jejich členů stanoví Stanovy NRB schválené rozhodnutím jediného akcionáře v působnosti valné hromady.
- NRB bude poskytovat zvýhodněné finanční produkty v oblastech a za podmínek vycházejících z pověření veřejných zadavatelů ve formě smluv, rámcových dlouhodobých strategií NRB či plánů NRB schválených akcionářem a v rámci přímo řízených programů EU.
- NRB bude oprávněna získávat prostředky pro naplňování svého poslání vydáváním cenných papírů. Provádět operace na finančních trzích sloužící k řízení aktiv a pasiv banky a poskytování produktů banky. NRB nebude přijímat vklady od fyzických osob - nepodnikatelů.

- NRB bude oprávněna zřizovat účty, na kterých budou vedeny prostředky převedené veřejnými zadavateli do finančních nástrojů. Účty vedené NRB nebudou součástí státní pokladny. Veřejní zadavatelé budou povinni smluvně sjednat s NRB pravidla nakládání s prostředky vloženými do finančního nástroje. Minimální náležitosti smluv stanoví zákon o NRB. Prostředky vložené do finančního nástroje budou pohledávkou veřejného zadavatele vůči NRB.
- NRB bude oprávněna používat prostředky veřejných zadavatelů a prostředky získané na finančním trhu na poskytování úvěrů, včetně úvěrů podřízených, záruk, finančních příspěvků poskytovaných příjemcům podpory či finančním zprostředkovatelům či pro investování do dluhových nástrojů finančních zprostředkovatelů. Prostředky veřejného zadavatele budou moci být použity i na úhradu odměny NRB ve výši zabezpečující úhradu nákladů na správu finančních nástrojů a pokrytí rizik vzniklých NRB při plnění zakázky veřejného zadavatele, podrobněji bude upraveno ve smluvním dokumentu mezi oběma stranami.
- Příspěvek zadavatele programu bude upraven v zákoně o NRB
- Zisk vytvářený z hospodaření NRB bude používán pro posilování kapitálu NRB či spolufinancování jejích produktů NRB. NRB nebude vyplácet akcionáři dividendy.
- V rámci přípravy věcného záměru zákona o NRB bude dořešena otázka, zda a v jakém rozsahu bude NRB podléhat „obezřetnostnímu dohledu“ ČNB.

2. Novelizace zákona č. 47/2002 Sb.

Záměrem novely č. 47/2002 Sb. je:

- uvést do souladu definici malého a středního podnikatele s Doporučením 2003/361/ES ze dne 6. května 2003 týkající se definice mikro, malých a středních podniků (Úřední věstník Evropské unie, L 124, 20. 5. 2003, str. 36-41),
- uvést do souladu znění § 5 odst. 1, 3 a 4 uvedeného zákona se zákonem č. 218/2000 Sb. v částech týkajících se výdajů rozpočtové kapitoly určených na vytvoření finančních nástrojů.

3. Definování dalších potřebných legislativních úprav.

Pro zabezpečení plně funkčního řešení převodu všech prostředků do finančních nástrojů ve správě NRB budou analyzovány i případně další potřebné úpravy legislativy.

XII. Organizační, kapitálová, metodická a technická opatření k výkonu činností národní rozvojové banky

V souvislosti s realizací projektu Transformace ČMZRB se nepředpokládají výdaje státního rozpočtu s výjimkou posílení kapitálu rozvojové banky. Tento výdaj však není nezbytný v přímé souvislosti s přijetím zákona, ale bude součástí změn souvisejících se zvyšováním podílu podpor poskytovaných prostřednictvím finančních nástrojů na úkor dotací.

Z provedených analýz a závěrů v rámci jednotlivých částí Projektu vyplynulo, že podstatou Projektu je především vytvoření vnějších podmínek pro působení ČMZRB jako NRB a návazně provedení změn ve Stanovách ČMZRB a její dlouhodobé strategii.

Pro nejbližší období let 2017 – 2018 nejsou v současné době identifikovány žádné specifické potřeby pro personální opatření, organizační změny či vytváření technických podmínek nad rámec běžného personálního a technického rozvoje spojeného s fungováním banky.

Případné významnější změny mohou nastat za situace rozšíření činnosti banky do zcela nových oblastí či pro jiný typ produktů (působení jako fond fondů). Jejich příprava však může být zahájena až jako součást přípravy nových aktivit banky poté, co bude pro ně dán podnět akcionářem či o využití služeb banky projeví zájem některý jiný veřejný zadavatel.

XIII. Implementační plán přípravy zákona o NRB

Příprava návrhu zákona NRB bude provedena v těchto krocích:

Č.	Opatření	Zajistí	Termín
1.	Příprava věcného záměru zákona o NRB včetně hodnocení dopadů regulace (RIA) k předložení vládě ČR.	MPO ve spolupráci s MF, MMR, MZe a místopředsedou vlády pro VVI	31. 10. 2017
2.	Schválení věcného záměru zákona o NRB vládou ČR.	vláda ČR	D
3	Příprava paragrafovaného znění zákona o NRB k projednání Evropskou Komisí.	MPO ve spolupráci s MF, MMR, MZe a místopředsedou vlády pro VVI	D + 4 měsíce
4.	Konzultace paragrafovaného znění zákona o NRB s Evropskou komisí z hlediska veřejné podpory a veřejných zakázek.	MPO ve spolupráci s MF, MMR, MZe a místopředsedou vlády pro VVI	D + 7 měsíců
5.	Předložení paragrafovaného znění zákona o NRB vládě České republiky.	MPO ve spolupráci s MF, MMR, MZe a místopředsedou vlády pro VVI	D + 10 měsíců
6.	Příprava paragrafovaného znění novely zákona č. 47/2002 Sb., pro meziresortní připomínkové řízení.	MPO	D + 7 měsíců
7.	Předložení paragrafovaného znění novely zákona č. 47/2002 Sb. vládě České republiky.	MPO	D + 10 měsíců

Použité zkratky

CEB	Council of Europe Development Bank- Rozvojová banka Rady Evropy
ČMZRB	Českomoravská záruční a rozvojová banka, a. s.
EFSI	Evropský fond pro strategické investice
EIB	Evropská investiční banka
EIF	Evropský investiční fond
EPC	Energy Performance Contracting - energetické služby se zárukou
ESA	European System of National and Regional Accounts - Evropském systému národních a regionálních účtů v Evropské unii
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
Eurostat	statistický úřad Evropské unie
KfW	Kreditanstalt für Wiederaufbau
IIW	Infrastructure & Innovation Window – Nástroj pro podporu infrastruktury využívající prostředky EFSI
MF	Ministerstvo financí České republiky
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky
MSP	malí a střední podnikatelé
MZe	Ministerstvo zemědělství České republiky
NRB	Národní rozvojová banka České republiky
PGRLF	Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s
Projekt	Projekt transformace ČMZRB na národní rozvojovou banku České republiky
PPP	Partnerství veřejného a soukromého sektoru
SCI	Special credit institution – speciální úvěrová instituce.
Zákon č. 47/2002 Sb.	Zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého středního podnikání

Přílohy

č. 1: Národní rozvojové banky v zemích EU

č. 2: Modelová charakteristika fungování finančních nástrojů v oblasti úvěrů a záruk